



تازه ها

ترجمه کزینشی البدیع

علامه محمد تقی شیخ نوشتری

ترجمه عبدالعلی دبلی

شیخ شوشتری، محمد تقی، ۱۲۸۲ - ۱۳۷۴.

[البدایع والطرایف، فارسی]

تازه‌ها: ترجمه گزینشی البدایع / - مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۴.

ISBN 978-964-971-983-2

۲۹۰ ص.

فیای مختصر.

ج. عنوان.

ب. بنیاد پژوهشهای اسلامی.

الف. دیلمی، عبدالعلی، ۱۳۳۹ -

۳۷۹۲۰۰۲

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران



بنیاد پژوهشهای اسلامی
آستان قدس رضوی

تازه‌ها

ترجمه گزینشی البدایع

علامه محمد تقی شیخ شوشتری

ترجمه عبدالعلی دیلمی

ویراسته دکتر مجتبی مجرد

چاپ اول ۱۳۹۴ / ۱۰۰۰ نسخه وزیری / قیمت: ۱۱۵۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۶۶

مراکز توزیع:

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۳۲۲۳۰۸۰۳

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: ۲۲۲۳۳۹۲۳، قم: ۳۷۷۳۳۰۲۹

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	۱۳	تفاوت میان حمد و شکر	۳۳
روش ترجمه و تعلیقات/البدایع	۱۴	ضرب المثل های جاحظ	۳۳
چکیده ای از زندگی نامه مؤلف	۱۷	اجتماع دو سبب، تأثیر آن ها را از بین می برد	۳۳
مقدمه مؤلف	۲۳	خوبی به ناهلان بدی به خود است	۳۴
لطیفه ای پیرامون نام های گربه	۲۵	وقتی خدا بخواهد	۳۵
گربه رکن الدوله	۲۵	عصاره کتاب های آسمانی	۳۶
لطایف اعمش	۲۶	در یک جامعه سالم ارزش افراد به علم و	
چرخش روزگار	۲۶	فضیلت آن ها بستگی دارد	۳۶
خندیدن به سرنوشت	۲۷	سبب القاب برخی از شعرا	۳۷
احترام به والدین در هر شرایطی واجب		یک ماجرای شگفت انگیز	۳۸
است	۲۸	ماجرای معاویه و طرماح	۴۰
تعویذ به واسطه آیه های قرآن	۲۸	اعرابی و حجاج	۴۲
عاقبت ظلم و تضییع حقوق مردم و		هزینه هنگفت مسجد اموی ها	۴۳
دنیاپرستی	۲۹	ماجرای منصور عباسی و اصمعی	۴۳
درباره اوس و خزرج	۳۱	ماجرای «غادر» و هارون الرشید	۴۴
سوسمار و گربه، بچه های خود را می خورند	۳۱	حکایت هارون الرشید و دختر روستایی	۴۶
موضع گیری حمیری	۳۲	نگینی که به دریا افتاد، به دست صاحبش	
گندیدگی دهان چرخ و شیر	۳۲	رسید	۴۸

داستان معن بن زائده و شاعر..... ۴۸	دکاوت شریح قاضی..... ۶۵
حکایت معن بن زائده و اعرابی..... ۴۹	اولین واضع قواعد زبان عربی..... ۶۵
سخاوت‌مندی آل برمک..... ۵۰	تعبیر خواب سعید بن مُسیب..... ۶۵
حکایت مدعی پیامبری..... ۵۳	ثبات در رأی و عقیده..... ۶۶
مأمون و طاهر ذوالیمینین..... ۵۵	دعایی که کارگرافتاد..... ۶۷
ترفند وزیر به نفع کارگزار..... ۵۵	زن شمشیرزن..... ۶۷
مثالی درباره برخی قاریان قرآن..... ۵۶	داستان وضّاح یمن و زن ولید..... ۶۸
پیرامون سالمندان..... ۵۶	وضّاح و عشق روضه..... ۶۹
شبیهی برای دنیا..... ۵۷	مأمون و ذوق شعری..... ۶۹
درباره فرزندان عباس (عموی پیامبر ﷺ)..... ۵۷	ولید و «صدوف»..... ۷۱
غله طلحه و درآمد حاصل از آن..... ۵۸	فخرروشی بی پایه..... ۷۲
فرمایش پیامبر ﷺ درباره عمار..... ۵۹	مقام دنیایی التزام اخلاقی را از یاد می برد..... ۷۳
بزدلی راه حل نیست..... ۵۹	سری پراز طرب..... ۷۳
مزاح ابوهریره..... ۵۹	داستان حسین بن ضحاک..... ۷۴
ماجرای نعیمان و سوییظ..... ۶۰	سنّی پراز آداب..... ۷۶
کتک خوردن خلیفه سوم..... ۶۱	عکس العمل مردم به خوارج..... ۷۶
فیروز اعظم و حجاج..... ۶۱	عدم اطمینان به دنیا..... ۷۶
مرد ساده لوح..... ۶۲	فقیه‌ترین مرد یمنی..... ۷۶
خبری درباره حجاج..... ۶۲	دو مرد پرحرف..... ۷۷
ادعای پیامبری مُسیلمه..... ۶۳	اولین مخترع منجنیق..... ۷۷
درباره احنف بن قیس..... ۶۳	ماجرای کلبی و قرزذق..... ۷۸
درباره ابوعثمان نهدی..... ۶۴	طاعون‌های قرن اول هجری..... ۷۹
شعرا بن مخرمه درباره یزید..... ۶۴	جنگی که چهل سال طول کشید..... ۸۰
خبری درباره سوار قاضی..... ۶۴	بخشنده فداکار..... ۸۰

ضرب المثل «روز حلیمه» ۱۰۱	رقیب حاتم در جود و کرم ۸۱
نفرین پیامبر ﷺ درباره یک شاعر ۱۰۲	جنگ داجس و عبّراء ۸۲
حسان و دختر شاعرش ۱۰۲	ضعیف ترین و قوی ترین سخنور ۸۲
لطایف حطیئه شاعر ۱۰۴	پیرامون خُرافه ۸۳
درباره مالک بن نویره ۱۰۶	ضرب المثل «رَجَعَ بِحُفَى حُتَيْنِ» ۸۳
شاعرترین زن ۱۰۷	ضرب المثل «مواعید عُرقوب» ۸۴
مردی تیزروتر از اسب ۱۰۹	هفت عقاب لقمان ۸۵
درباره عمرو بن معدی کرب ۱۱۱	وجه تسمیه سمرقند ۸۵
شاعرانی که با خوردن شراب به زندگی خود	زرقاء یمامه و پیش بینی حوادث ۸۵
خاتمه دادند ۱۱۲	حکایت صاحب الاخدود ۸۶
زیبایی یک شعر ۱۱۳	اخباری پیرامون ملوک حیره ۸۷
شعری که سراینده اش را از مرگ حتمی	تشنه خون ۸۹
نجات داد ۱۱۴	گل «شقایق نعمان» ۹۱
خودداری قَزْدَق از مدح سلیمان ۱۱۵	هارون و شعر ۹۱
سرنوشت «افنون» شاعر ۱۱۶	صراحت حطیئه ۹۲
درباره «مُخْتَلِ» شاعر ۱۱۷	فاصله مدح و مرثیه ۹۲
ماجرای لیلی و توبه ۱۱۷	در هر شرایطی نمی شود شعر گفت ۹۲
درباره ابن مُقبل شاعر ۱۱۹	درباره امرؤ القیس شاعر و پدرش ۹۳
ماجرای «قَزْدَق» شاعر ۱۲۰	نظر مؤلف درباره یک سخن ۹۷
زند ناکام ۱۲۳	قصیده ای که پادشاه را به شاعر نزدیک کرد ۹۷
شاعری عاشق پیشه ۱۲۳	شاعران دلباخته ۹۷
حج کامل ۱۲۵	شاعری که پادشاه را در کاخش کشت ۹۸
شاعری شیدا ۱۲۵	شاعر شجاع ۱۰۰
شاعری که با نام معشوقه هایش مشهور شد ۱۲۶	درباره اعشی و پدرش ۱۰۱

تشبیهات بجا..... ۱۲۷	تجربه پیران..... ۱۴۲
عاقبت یک شاعر..... ۱۲۷	قدرت مالی..... ۱۴۳
درباره لیلی و مجنون..... ۱۲۸	کیفر گناه..... ۱۴۳
فرزدق و کمیت اسدی..... ۱۲۸	شرمندگی قاضی..... ۱۴۳
لطایف عجاج و ابونجم عجلای..... ۱۲۹	رسالت یک واعظ..... ۱۴۳
نعمان و شقة بن ضمرة..... ۱۳۰	پاسخ حکیمانه..... ۱۴۴
شعر نیکویه زیاد بودن نیست..... ۱۳۱	حاضر جوابی..... ۱۴۴
شاعری با همت..... ۱۳۲	سخن بجا..... ۱۴۴
چاره جویی با شعر..... ۱۳۳	فرزدق و جواب زن..... ۱۴۴
کشته عشق..... ۱۳۴	مشکل لاینحل..... ۱۴۵
همسران شوهر آزار..... ۱۳۵	بیمار و نحوی..... ۱۴۵
دور زدن حد شرعی..... ۱۳۶	ذکر چند لطیفه..... ۱۴۵
هجوزهر آلود..... ۱۳۶	انتقاد زاهدی از زاهدی دیگر..... ۱۵۴
شوخی بامزه..... ۱۳۷	پاسخی عارفانه..... ۱۵۴
مرد لاف زن..... ۱۳۷	عارف حقیقی..... ۱۵۵
شوخی شرم آور..... ۱۳۸	لطایف اشعرب طماع..... ۱۵۵
کنف شدن فرزدق..... ۱۳۸	چند لطیفه..... ۱۵۵
شجاعت و حاضر جوابی..... ۱۳۸	مصیبت یک زن..... ۱۵۷
پاسخ حکیمانه ابوالأسود..... ۱۳۹	سخن حکیمان..... ۱۵۷
تاوان دوستی با جباران..... ۱۳۹	قداست پیامبر ﷺ..... ۱۵۸
راهنمایی یک زندیق..... ۱۴۰	مأمون عباسی و شعر..... ۱۵۸
خطایی که جبران نشد..... ۱۴۱	لکه ارزشمند..... ۱۵۹
دزد مرغابی..... ۱۴۱	عضدالدوله و شعر..... ۱۵۹
برادر تنی..... ۱۴۲	

مظلومیت یک برده ۱۶۰	خوابی که به حقیقت پیوست ۱۷۲
پاسخ هشیاران ۱۶۰	تغییر مفهوم اصطلاحات ۱۷۲
مختصر و مفید ۱۶۱	حسرت برای همسر پیشین ۱۷۲
شتری که به گوساله سامری شباهت داشت ۱۶۱	کارکرد شعر ۱۷۳
آن که زنده و مرده اش حامی کاروان بود .. ۱۶۲	ذکر دو لطیفه ۱۷۴
سخنی پیامبرانه و عملی جبارانه ۱۶۳	هشیاری یک قاضی ۱۷۴
آثار حلال و حرام ۱۶۴	پیرامون فداکاری و کرم حاتم ۱۷۵
قدرت شعر ۱۶۴	اثر یک شعر منطقی ۱۷۹
کنیزی به نام مگه ۱۶۵	ذکر چند لطیفه ۱۷۹
سخن رازآلود ۱۶۵	سخن رازآلود ۱۸۰
پاسخ ادیبانه ۱۶۵	مدح یک جوانمرد ۱۸۱
دربارهٔ سفاح ۱۶۶	پاسخ ابن زیاد ۱۸۱
فراست ابن طولون ۱۶۶	پاسخ زندانه ۱۸۱
بلندپروازی ابومسلم ۱۶۷	پختگی در سخن ۱۸۲
پشیمانی از نکشتن ۱۶۷	راه چارهٔ یک همشین ۱۸۲
فداکاری یک زن ۱۶۸	حجاج و لیلای اخیل ۱۸۴
دشمنی ابوسفیان با دین ۱۶۸	برد بازن خلیفه است ۱۸۵
توشل به «نحو» ۱۶۹	مهدی عباسی و اعرابی ۱۸۶
پیرامون جنگ صفین ۱۶۹	عهدنامه‌ای که به آن عمل نشد ۱۸۷
حاکم بی اراده ۱۷۰	ذکر چند لطیفه ۱۸۸
حیلهٔ جنگی ۱۷۰	اشعاری که به ضرب المثل تبدیل شدند ۱۸۹
تاوان صراحت در گفتار ۱۷۱	اهانت به انصار قابل تحمل نیست ۱۹۰
برافروخته شدن غیرت ۱۷۱	یک داستان عبرت آموز ۱۹۱
	شبيب خارجی و حجاج ۱۹۲

٨ > تازوها: ترجمه گزینشی البدایع

- ٢١٣..... ٢١. طاهر ذوالیمینین (١٥٩- ٢٠٧ ق.).
- ٢١٣..... ٢٢. مالک بن دینار (م ١٧٧ ق.).
- ٢١٥..... ٢٣. مسیلمه بن حبیب (کذاب).
- ٢١٧..... ٢٤. أحنف بن قیس (م ٦٧ یا ٧١ ق.).
- ٢١٩..... ٢٥. ابو عثمان نهدي (دوره جاهلیت و اسلام).
- ٢١٩..... ٢٦. المسور بن مخرمه (٢- ٧٤ ق.).
- ٢٢١..... ٢٧. شريح قاضي (صدر اسلام تا عبد الملك بن مروان).
- ٢٢١..... ٢٨. ابوالأسود الدؤلی (م ٩٩ ق.).
- ٢٢١..... ٢٩. سعيد بن مسیب (م ٩٢ ق.).
- ٢٢٢..... ٣٠. حسن بصری (م ١١٠ ق.).
- ٢٢٢..... ٣١. المقنع الکندی (دوره بنی امیه).
- ٢٢٣..... ٣٢. الأغاني.
- ٢٢٤..... ٣٣. عكرمه (م ١٠٥ ق.).
- ٢٢٥..... ٣٤. کنز عرّه (م ٧٢٣ ق.).
- ٢٢٦..... ٣٥. ربيعة الراي (م ١٣٦ ق.).
- ٢٢٦..... ٣٦. الکلبی (م ٤٧ ق.).
- ٢٢٦..... ٣٧. قزذق (٢٠- ١١٤ ق.).
- ٢٢٧..... ٣٨. جریر (٢٣- ١١٤ ق.).
- ٢٢٨..... ٣٩. شحبان وائل (م ٥٤ ق.).
- ٢٢٨..... ٤٠. طرفة بن العبد (٤٥٤- ٥٦٩ م.).
- ٢٣٠..... ٤١. نابغة ذبیانی (عصر جاهلی).
- ٢٣١..... ٤٢. المفضل الضبی (دوره بنی عباس).
- ١٩٣..... بهترین ستایش
- ١٩٣..... نعمان و کاخش
- ١٩٥..... تعلیقات
- ١٩٥..... ١. رکن الدوله (٢٨٤- ٣٦٦ هـ. ق.).
- ١٩٥..... ٢. اعمش (١٤٨ هـ. ق.).
- ١٩٦..... ٣. برمکیان
- ١٩٧..... ٤. فضل بن مروان (وفات: ٢٠٠ ق.).
- ١٩٧..... ٥. کُمیت اسدی (٦٠- ١٢٦ ق.).
- ١٩٨..... ٦. ابو ذؤیب الهذلی (عصر جاهلی و اسلامی).
- ٢٠٠..... ٧. السيد الحمیری (١٠٥- ١٧٣ ق.).
- ٢٠٠..... ٨. جاحظ (١٥٩- ٢٥٥ ق.).
- ٢٠١..... ٩. ابو عبیده (١١٠- ٢٠٩ ق.).
- ٢٠١..... ١٠. کمال الدین الدیمیری (٧٤٢- ٨٠٨ ق.).
- ٢٠٢..... ١١. طاووس (م ١٠٦ ق.).
- ٢٠٣..... ١٢. الزهري (م ١٢٤ ق.).
- ٢٠٤..... ١٣. المرقش (عصر جاهلی).
- ٢٠٥..... ١٤. المتلّیس (م ٥٨٠ م.).
- ٢٠٧..... ١٥. تأبط شراً (عصر جاهلی).
- ٢٠٧..... ١٦. الطرمّاح (دوره بنی امیه).
- ٢٠٨..... ١٧. امرؤ القیس (٥٤٠- ٥٠٠ م.).
- ٢٠٩..... ١٨. عمرو بن معدی کرب (م ٦٤١ م.).
- ٢١٠..... ١٩. اصمعی (١٢١- ٢١٦ ق.).
- ٢١١..... ٢٠. معن بن زائده (م ٧٨٦ م.).

۴۳. اکثم بن صیفی (از حکمای دوره	۶۲. ابوعمر و بن العلاء (۶۵-۱۵۶ ق.)..... ۲۴۸
جاهلی)..... ۲۳۱	۶۳. مثقّب العبدی (عصر جاهلی)..... ۲۵۰
۴۴. بقراط (م ۴۶۰ ق.م.)..... ۲۳۲	۶۴. عدیل بن الفرّج (نیمه دوم قرن اول
۴۵. حطیثه (م ۵۹ ق.)..... ۲۳۲	هجری)..... ۲۵۱
۴۶. ابویعقوب الخرمی (دوره بنی عباس)..... ۲۳۲	۶۵. نُصیب (دوره اموی)..... ۲۵۲
۴۷. حارث بن جلیزه (متوفی اواخر قرن	۶۶. افنون (دوره جاهلی)..... ۲۵۲
ششم میلادی)..... ۲۳۳	۶۷. الْمُخَبَّل السَّعْدی (وفات: در دوره
۴۸. عمر بن کلثوم (متوفی حدود ۶۰۰ م.)..... ۲۳۴	خلافت عثمان)..... ۲۵۳
۴۹. أخطل (۲۰-۹۲ ق.)..... ۲۳۵	۶۸. لیلی الاخیلیّه (م ۸۰ ق.)..... ۲۵۳
۵۰. عنتره بن شدّاد (۵۲۵-۶۱۵ م.)..... ۲۳۵	۶۹. ابن مُقَبِل (عصر جاهلیت و صدر
۵۱. سُلیک بن الشُّلَکَه (از صعاليک عصر	اسلام)..... ۲۵۵
جاهلی)..... ۲۳۹	۷۰. ذوالرقه (دوره بنی امیه)..... ۲۵۵
۵۲. أَعشى (۵۳۰-۶۲۹ م.)..... ۲۳۹	۷۱. عبد الله بن قیس الرُقَیّات (م ۷۵ ق.)..... ۲۵۶
۵۳. لَبید (م ۵۶۰ یا ۵۶۱ م.)..... ۲۴۱	۷۲. مسکین الدارمی (دوره بنی امیه)..... ۲۵۶
۵۴. حسان بن ثابت (م ۵۴ ق.)..... ۲۴۲	۷۳. عُمَر بن ربیعَه (۲۲-۹۳ ق.)..... ۲۵۷
۵۵. زیرقان بن بدر (از صحابه پیامبر	۷۴. عَجّاج (م ۹۶ ق.)..... ۲۵۸
اکرم ﷺ)..... ۲۴۳	۷۵. مَسیب بن عَلس (عصر جاهلی)..... ۲۵۹
۵۶. مالک بن نویره (متهّم به ارتداد در زمان	۷۶. حُصَین بن حَمام (عصر جاهلی)..... ۲۵۹
ابوبکر)..... ۲۴۳	۷۷. لَقِیظ بن زرارَه (عصر جاهلی)..... ۲۶۰
۵۷. مُتَمِّم بن نویره (از شعرای صدر اسلام)..... ۲۴۴	۷۸. خلف بن خلیفه (دوره بنی امیه)..... ۲۶۱
۵۸. بازار عَکاظ (عصر جاهلی)..... ۲۴۴	۷۹. ابن عَجَلان (دوره جاهلی)..... ۲۶۱
۵۹. خنساء (۵۷۵-۶۶۴ م.)..... ۲۴۵	۸۰. جِران العود (عصر جاهلی و اسلامی)..... ۲۶۱
۶۰. صعاليک (دوره جاهلی)..... ۲۴۶	۸۱. ابن هَرَمَه (اوایل قرن دوم هجری)..... ۲۶۲
۶۱. عامر بن الظَّفیل (۵۵۵-۶۳۵ م.)..... ۲۴۸	۸۲. بشار بن بُرد (۹۶-۱۶۸ ق.)..... ۲۶۲

۹۹. ابن طولون (م ۲۷۰ ق.) ۲۷۷
۱۰۰. قُتیبَة بن مسلم (۵۲-۹۷ ق.) ۲۷۷
۱۰۱. ذی الأصبع (عصر جاهلی) ۲۷۷
۱۰۲. ایاس قاضی (دوره بنی امیه) ۲۷۸
۱۰۳. الحما دین (حماد عجرد و حماد بن زریقان و حماد الراویة) (اوایل دوره بنی عباس) ۲۷۹
۱۰۴. اضبط بن قریع السعدی (عصر جاهلی) ۲۸۰
۱۰۵. کعب بن جَعیل (دوره اموی) ۲۸۱
۱۰۶. نعمان بن بشیر انصاری (صدر اسلام) ۲۸۲
۱۰۷. خلیع (دوره بنی عباس) ۲۸۲
۱۰۸. شَبِیب خارجی (دوره بنی امیه) ۲۸۳
۱۰۹. زُهَیر بن ابی سلمی (۵۳۰-۵۶۷ م.) ۲۸۴
۱۱۰. عدی بن زید (عصر جاهلی) ۲۸۵
- کتابنامه ۲۸۷
۸۳. ابوعطاء سندی (دوره بنی امیه) ۲۶۴
۸۴. ابو حَیة النِمری (م ۲۲۰ ق.) ۲۶۵
۸۵. ابودلف العجلی (م ۲۲۶ ق.) ۲۶۵
۸۶. عروة بن زبیر (م ۹۹ ق.) ۲۶۶
۸۷. صالح بن عبدالقُدوس (م ۱۶۷ ق.) ۲۶۷
۸۸. قُضَیل بن عیاض (م ۱۸۷ ق.) ۲۶۷
۸۹. یحیی بن معاذ (م ۲۵۸ ق.) ۲۶۸
۹۰. ابوالعیناء (دوره بنی عباس) ۲۷۰
۹۱. زَوَیْم بن احمد (م ۲۰۳ ق.) ۲۷۰
۹۲. اشعب طَماع (تولد: ۹ ق.) ۲۷۱
۹۳. ذوالنون مصری (م ۲۴۵ ق.) ۲۷۲
۹۴. عَمارة بن عقیل (م ۲۲۹ ق.) ۲۷۳
۹۵. ابن مُقله (۲۷۲-۳۲۸ ق.) ۲۷۴
۹۶. السلامی (۳۳۶-۳۹۳ ق.) ۲۷۴
۹۷. ابن المُقَفَّع (۱۰۶-۱۴۲ ق.) ۲۷۵
۹۸. خلیل بن احمد فراهیدی (۱۰۰- ۱۷۵ ق.) ۲۷۶

بسمه تعالی

انسان هنگامی که راست و چپ را شناخت و زبان برای ابراز مقصود گشود، به گفتگو با دیگران پرداخت و نیازهای مادی و روحی خود را تأمین نمود. در این گفتگوها پاسخ های تلخ و شیرین شنید زیرا حیات انسان آمیزه ای است از درد و برخی از رویدادها به دست فراموشی سپرده می شوند و همین فراموشی بهترین نعمتی است که نصیب انسان می گردد. پاره ای از رخداد های ناگوار به حدی بر انسان اثر می گذارند که تعادل زندگی را از دست او می گیرند و در مقابل رویدادهای خوشایند امید به زندگی را فزونی می بخشند و در ضمیر انسان جای می گیرند.

در کتب لغت زبان عربی دوریشه برای انسان یاد می کنند؛ یکی آنکه از نسیان گرفته شده است و دیگری از ائس. هر دو دیدگاه این واژه را توجیه می کنند از یک سو چون انسان موجودی است اجتماعی و برای رفع نیازهای خود ناگزیر از آمیزش با دیگران است و اگر تنها باشد حیاتش در معرض نابودی است. از سوی دیگر بدان سبب که برخی وقایع تلخ و ناگوار چنان اثری در روحیه انسان می گذارند که اگر گذشت ایام آن ها را به دست فراموشی نسپارد حیات او به خطر می افتد.

در رویدادها برخی آن چنان برجستگی پیدا می کنند که نام بدیع و تازه به خود گرفته، و برای همه انسان ها سرمشق قرار می گیرند و به تعبیری دیگر پند و اندرز به

شمار می‌آیند.

مرحوم والد معظم، عمر شریف خود را پس از تعلّم، در تعلیم و پژوهش در زمینه علوم اسلامی سپری کردند و بهره آن تألیف آثار گرانقدری همچون قاموس الرجال بهج الصباغه و دیگر تألیفات است - که همگی به زبان عربی است و برخی از آن‌ها به زبان فارسی ترجمه شده اند که بحمدالله اصل و ترجمه به چاپ رسیده‌اند.

یکی از تألیفات ایشان کتاب «البدائع» است که حاوی رویدادهای بدیع و تازه‌ای است که با مراجعه به منابع و مآخذ اسلامی استخراج شده‌اند و فاضل ارجمند جناب آقای عبدالعلی دیلمی آن را به زبان فارسی به نام تازه‌ها ترجمه کرده‌اند و با دقت و بازبینی دانشور پژوهشگر جناب آقای بهراد جعفری راد، تنقیح یافته است و اینک در دست چاپ قرار دارد.

محمدعلی شیخ

گروه فلسفه دانشگاه شهید بهشتی